

Analys: Nästan 40 år till jämställda inkomster

Kvinnors inkomst har ökat i hela landet men det kommer att ta 40 år innan de är lika stora. Länsförsäkringar har räknat ut att det kommer att ta 37 år för kvinnors inkomster att komma ikapp männens – alltså år 2057. Vi har även tittat på hur mycket kvinnors inkomster ökat per län de senaste 20 åren och hur de har utvecklats i förhållande till männens. Uträkningen visar att det är stor skillnad mellan olika delar av Sverige, men att kvinnors inkomster ökat mer än männens i hela landet.

Enligt riksdagens delmål om ekonomisk jämställdhet ska kvinnor och män ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Så är det inte i dag. Det riskerar att hålla tillbaka kvinnor från ekonomisk stabilitet och möjligheten att påverka sitt liv i den riktning de vill.

-Med lägre löner och kanske delvis på grund av normer och förväntningar följer ofta att kvinnor tar det största ansvaret för hem och barn – ett arbete utan ersättning som ofta leder till att kvinnor arbetar mer deltid och tjänar mindre än män. Kvinnor i Sverige tar exempelvis fortfarande ut drygt 70 procent av föräldrapenningsdagarna, något de senare enligt våra undersökningar verkar ångra, säger Emma Persson, privatekonom på Länsförsäkringar.

När kvinnor går i pension får de idag i genomsnitt 6 000 kronor mindre varje månad före skatt.

-Både Pensionsmyndigheten och regeringen har konstaterat att kvinnors lägre pension inte grundar sig i ett ojämnt pensionssystem. Anledningen är ett ojämnt arbetsliv där kvinnor oftare arbetar inom låglöneyrken och arbetar deltid. Men med relativt små förändringar borde vi kunna styra in på en väg som kan bidra till en mer jämställd ekonomi, säger Emma Persson, privatekonom på Länsförsäkringar.

Jämställdhet i siffror

Så mycket har kvinnor och mäns inkomster ökat de senaste 20 åren

Vi har tittat på hur det ser ut i olika län och det läns kvinnor som har haft bäst inkomstutveckling är Halland. Deras löner har på 20 år nästan dubblats (97%). Det kan jämföras med Örebro, där kvinnors löner också ökat mer än männens, men då bara med 77 procent. (Se bild 1)

Så mycket har kvinnor och mäns inkomster utvecklats mellan 1999 - 2018 - per län

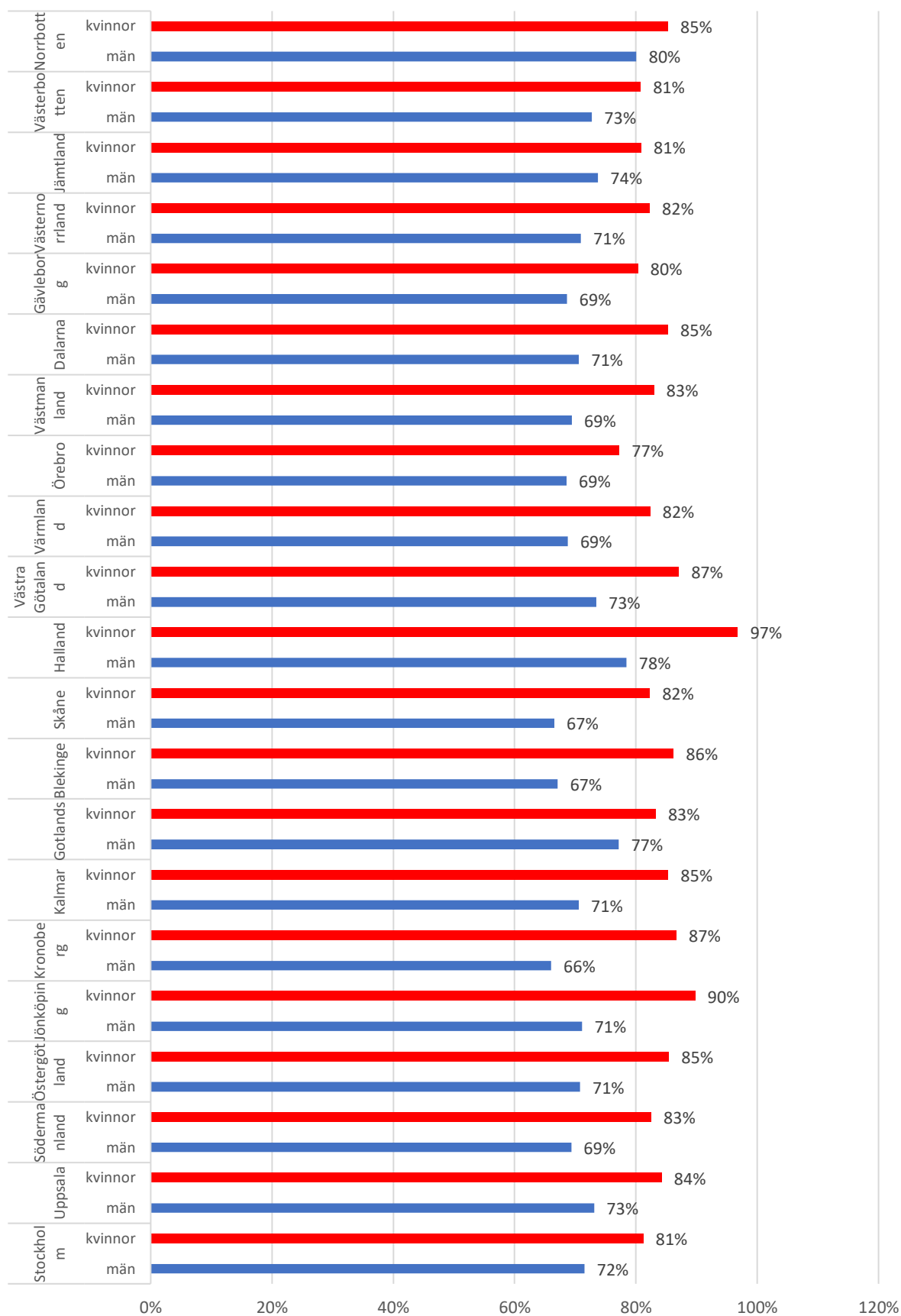

Bild 1. Källa: SCB och Länsförsäkringars uträkning

Kvinnors inkomstökning i förhållande till mäns

I tabell två ser man att kvinnorna i Kronoberg har haft den högsta utvecklingen i inkomst i förhållande till männen samma län (21 %) medan kvinnorna i Norrbotten relativt sett har haft den lägsta ökningen (5 %).

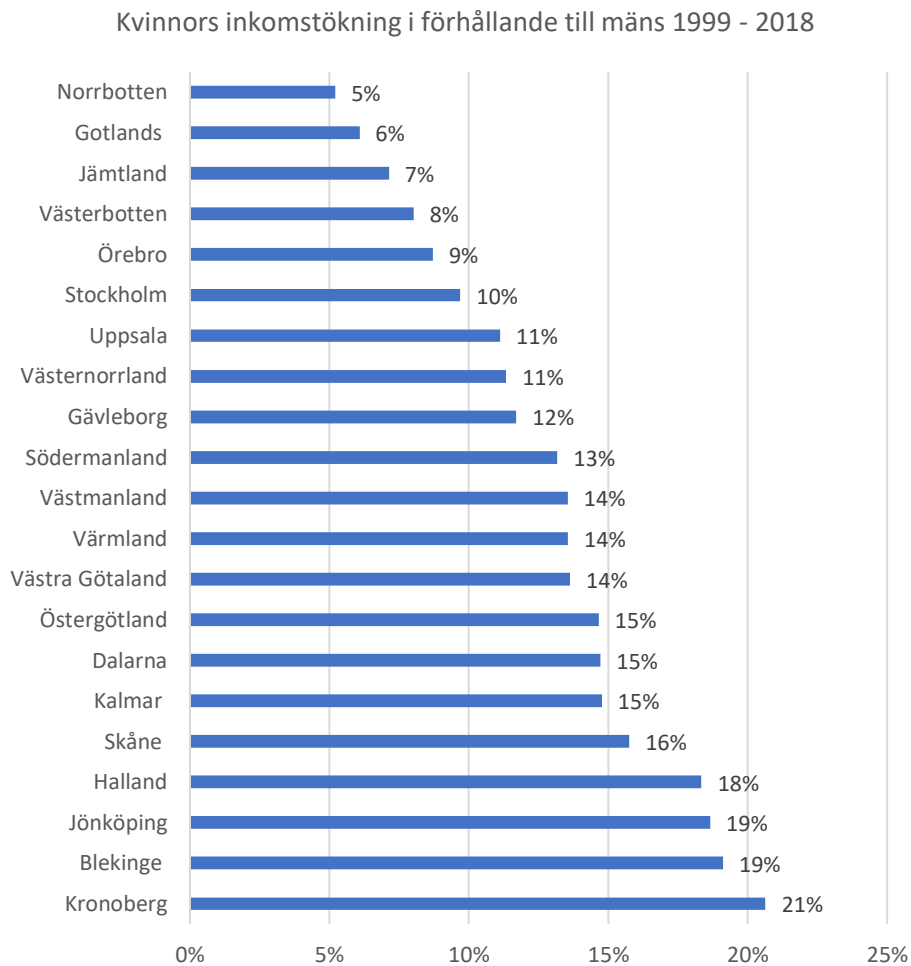

Bild 2. Källa: SCB och Länsförsäkringars uträkning

År 2057 kommer kvinnor och mäns inkomster att vara lika stora

Om kvinnor och mäns inkomster följs åt på samma sätt de gjort de senaste 20 åren möts inkomsterna om 37 år, alltså år 2057.

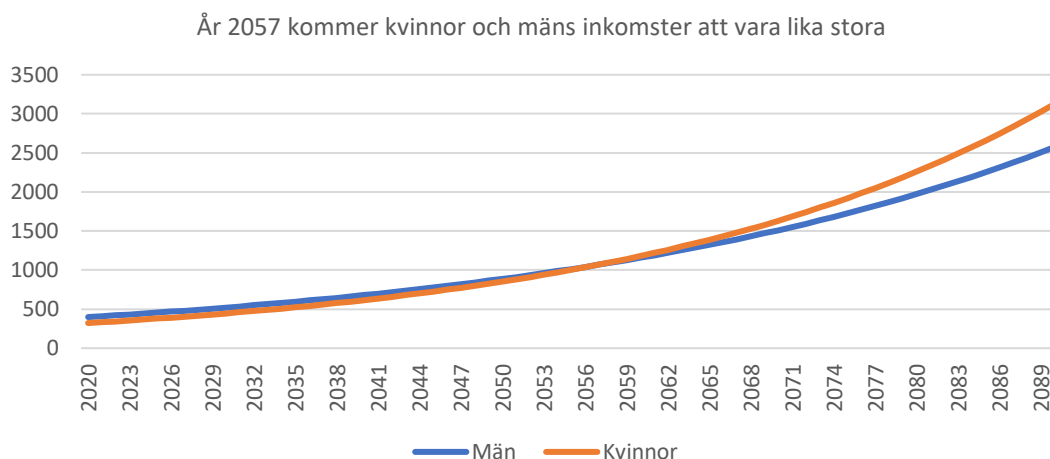

Bild 3. Källa: SCB och Länsförsäkringars uträkning

Vad beror ojämställdheten på?

- Kvinnor har lägre löner, men också lägre inkomst än män. 2019 var kvinnors lön i procent av mäns 90,1 procent, medan kvinnors arbetsinkomst var 78,6 procent av männen¹. Inkomstskillnaden beror på att kvinnor har mindre sammanlagd arbetstid än män.
- Att kvinnor arbetar färre timmar har flera orsaker, men kan delvis förklaras av att de tar större ansvar för barn och familj. De tar ut en högre andel av föräldrapenningen, tillfällig föräldrapenning vid vård av barn och lägger mer tid på obetalda sysslor i hemmet².
- Kvinnor är mer sjukskrivna än män. Kvinnor och män arbetar inom olika yrken och branscher inom vilka lönenivåerna är olika³.
- Färre kvinnor än män är chefer. År 2018 var andelen kvinnliga chefer totalt i alla sektorer 38,8 procent⁴.

¹ Medlingsinstitutet 2019

² Försäkringskassan 2019

³ Medlingsinstitutet 2019

⁴ <https://www.ekonomifakta.se/fakta/arbetsmarknad/jamstalldhet/kvinnor-i-chefsposition/>

Finns det några sätt att snabba på jämställdheten?

Alla ska välja utbildning med omsorg och med arbetsmarknaden för det yrket i åtanke. Både vad det gäller framtida anställningsmöjligheter men också när det gäller karriärmöjligheter och löneutveckling.

- Alla bör välja en partner som vill leva jämställt så att förutsättningarna finns för ett jämställt arbetsliv under småbarnsåren.
- Alla bör välja en partner som vill leva jämställt för att inte bara den ena ska lägga många timmar i veckan på att köpa nya överdragsbrallor till barnen eller planera för middagarna med släkt och vänner.
- Alla bör komma ihåg att den nutida lönen är den framtida pensionen, varpå en aggressiv löneförhandling är att göra ditt framtida pensionärs-jag en tjänst.
- Utbilda kvinnor i hur deltidsarbetet påverkar både inkomsten här och nu, men även pensionen så att alla kan göra ett informerat val..
- Arbetsgivaren bör informera den som ska gå ned i tid vad det kan få för långsiktiga konsekvenser.
- Ställ krav på tydlig information om hur den som arbetar mer ekonomiskt kan kompensera den som är hemma mer.

-Låt oss ta regeringens mål om ekonomisk jämställdhet på allvar. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger självständighet livet ut, säger Emma Persson, privatekonom på Länsförsäkringar.

Emma Persson
Privatekonom på Länsförsäkringar

Oktober 2020